

Syddjurs
Bibliotek

Vejledning til læsekredse

Introduktion

I en læsekreds bliver du ikke kun præsenteret for god litteratur, du møder også nye mennesker og får lov at høre andres tanker og idéer.

Den fælles bogsnak skal gerne bidrage til, at deltagerne i læsekredsen deler deres indbyrdes læseglæde, bliver inspireret og får et mere nuanceret billede af den bog, alle har læst.

I snakken om bogen handler det ikke nødvendigvis om at blive enige, vide en masse om litteratur på forhånd eller at analysere bogen i alle detaljer, men derimod om at dele oplevelsen, følelsen og dine tanker om bogen.

Hvor mange skal man være i en læsekreds?

Som ved al god samtale og debat handler det om balance. Færre end fire, og I kan risikere hurtigt at løbe tør for samtalestof. Flere end ti, og I risikerer at sidde for længe og vente på at komme til orde.

Drejebog til et læsekredsmøde

Hvordan en læsekreds forløber, kan være forskelligt fra læsekreds til læsekreds, men som ny læsekreds, kan det måske være godt at have nogle guidelines at gå ud fra. Er du allerede i en læsekreds, kan du få inspiration til jeres læsning og efterfølgende diskussion af bøgerne.

Valg af bøger

Første skridt er selvfølgelig at I skal finde en bog at tale om.

Når I skal beslutte Jer for, hvilke bøger I vil læse i læsekredsen, kan I starte med at indkredse nogle kriterier. Vælg eksempelvis, at I vil læse klassikere, bøger fra et bestemt årti, ny dansk litteratur eller bøger af de forfattere, som I kan opleve på bibliotekerne den kommende sæson.

I kan også lade valg af bøger gå på skift blandt medlemmerne i læsekredsen. Der kan hentes inspiration til bogvalget i bibliotekernes læsetasker, som er en samling af gode læsekredsbøger udvalgt af biblioteket.

Forberedelse inden et læsekredsmøde

Mange oplever, at det er en god idé med lidt forberedelse inden et læsekredsmøde. Den første forberedelse er selvfølgelig at læse bogen godt og grundigt igennem. Du kan eventuelt tage noter undervejs, så du ikke glemmer dine første betragtninger.

Anmeldelser og forfatterportrætter kan benyttes til inspiration. Nogle læsere er begejstrede for at læse anmeldelser og forfatterportrætter, inden de læser bogen, mens andre hellere selv vil danne sig en mening om bogen først.

Anmeldelser og forfatterportrætter

Nedenfor præsenteres en række links til websider, der indeholder anmeldelser og forfatterportrætter:

www.syddjursbibliotek.dk – Syddjurs biblioteks hjemmeside.

I biblioteksbasen er der ofte henvisning til anmeldelser under de fremfundne søgeresultater.

www.adl.dk – Arkiv for Dansk Litteratur

Styres af Det Kongelige Bibliotek og Det Danske Sprog og Litteraturselskab. Her er fokus på klassisk dansk litteratur fra 1100-tallet med Saxo som den første repræsentant til 1938 med Gustaf Munch Petersen som den seneste. I arkivet kan der søges på forfatter, litterær periode og titel.

www.forfatterweb.dk – Forfatterleksikon

Uddybende og aktuelle artikler om både udenlandske og danske forfattere. Her er informationer om værker og biografiske oplysninger.

www.litteraturnu.dk – Anmeldelser og artikler

Skrevet med en litterær vinkel. Her er også fokus på de skæve bøger og dem, der trykkes i mindre oplag.

www.litteratursiden.dk – Bibliotekernes fælles litteraturside

Her bydes på inspiration i form af anmeldelser, temalister, oplysninger om forfattere og analyser af klassiske værker.

SELVE MØDET

Vælg en ordstyrer

En vis styring er en fordel, så alle kan komme til orde. Derfor kan det være en god ide, at vælge en ordstyrer til hvert læsekredsmøde. Mange læsekredse lade ordstyrerposten gå på skift fra gang til gang. Ordstyreren kan introducere bogen med et kort oplæg, evt. med udgangspunkt i anmeldelser og forfatterportræt.

KORT ANALYSEMODEL

Åbn historien op og komme rundt om alle historiens facetter

For at åbne en tekst kan det være en hjælp at gå skematisk til værks. At analysere er at undersøge tekstens elementer i dybden.

I kan zoome ind på fortælleren, personerne, genren eller måske måden, hvorpå teksten er skrevet. Det afhænger af bogen og ikke mindst jeres måde at læse bogen på.

Et godt udgangspunkt kan være at starte med dét, der undrer jer mest. Fokus kan være forskelligt fra læser til læser, og en tekst kan analyseres med forskellige øjne. At vores forståelser, indtryk og analyser er forskellige er netop én af grundene til, at det er så spændende at tale sammen om læse.

Din læseoplevelse

Start gerne med en hurtig runde, hvor alle kan komme med deres første umiddelbare oplevelse af bogen. Vær gerne konkret og kom med eksempler, så de andre får et billede af, hvad du ser for dig. Husk på, at det ikke handler om at finde det rigtige svar, men om hvad du oplevede, da du læste bogen.

Mulige spørgsmål til at tale ud fra:

- Hvad fik den dig til at tænke på?
- Hvad følte du, da du læste den? Og hvorfor?
- Hvilken stemning satte den dig i?
- Fik du den læst færdig? Hvis ikke, hvad fik dig så til at gå i stå?
- Minder den dig om andre bøger? På hvilken måde
- Hvad er det, der står klarest i din hukommelse, efter at du har læst den?

Persontegning

Persontegningen i en bog er afgørende. Persontegningen kan indkredse bogens handling i forhold til personernes indre og ydre karakteristika, persontyper, psykologi og adfærd. Snakken kan indkredse: hvem er hoved- og bipersoner, hvad er deres relationer, væremåde, holdninger, selvopfattelse, og din opfattelse af personerne.

Mulige spørgsmål at tale ud fra:

- Er forfatteren god til at beskrive sine personer?
- Er de nuanceret beskrevet – eller en kliche?
- Er der nogen personer, du ikke kan lide? – hvorfor?
- Hvordan er hovedpersonen?
- Hvilken type menneske?
- Kan du sætte dig ind i hovedpersonens tankegang?

Handling

Handlingen er den fortællermæssige fremdrift i historien. Det der bringer personerne fra A til B. Sidehistorier og parallelle forløb kan være med at gøre fortællingen kompleks og nuanceret.

Mulige spørgsmål at tale ud fra:

- Hvilken handlingmæssig struktur har bogen?
- Husker fortælleren at binde fortællermæssig sløjfe på alle tingene i historien?
- Sluttede bogen, der hvor den skulle slutte?
- Er bogen for lang?
- Hvad ville du have skåret fra, hvis du havde skrevet bogen?
- Eller er den for kort?
- Hvad synes du mangler?

Sprog

Sproget er historiens byggesten og er helt afgørende for ens læseoplevelse. Sproget kan være helt enkelt minimalistisk eller overdådigt, ordrigt eller meget eksperimenterende.

Mulige spørgsmål at tale ud fra:

- Hvilket sprog har bogen?
- Har du tænkt over det, mens du læste?
- Hvordan vil du beskrive bogens sprog?
- Er forfatteren god til at skrive?
- Prøv at læse et afsnit op fra bogen, som du særligt godt kan lide eller synes er irriterende.
- Læs det op og hør, hvad de andre siger.

LynLitteratur

Ønsker læsekredsen mere inspiration til at åbne teksten op har biblioteket spillet LynLitteratur som i kan låne.

LynLitteratur giver adgang til dine egne og andres læseoplevelser, og hjælper jer til at sætte ord på tankerne.

Reglerne for LynLitteratur er enkle, og spillet behøver ikke at tage mere end 20 minutter.

Sæt jer omkring et bord i grupper af tre. Placer fortællekort og timeglas imellem jer. Den første fortæller trækker et kort, og begynder at fortælle så snart den første tanke dukker op.

Biblioteket tilbyder også

Få starthjælp til det første læsekredsmøde. Biblioteket vil gerne komme og hjælpe med råd og vejledning. Vi deltager en halv time, hvorefter I kan fortsætte læsekredsen.

Kontakt Jette Nielsen, jn@syddjurs.dk tlf. 24916911

Biblioteket hjælper også gerne, hvis I er en læsekreds, der har brug for nye input og greb til at åbne teksten op eller inspiration til bøger at læse.

Kontakt Karin Hedemand, khede@syddjurs.dk tlf. 24916956

God læselyst